

## سنتز نانو حامل آنیونی زیست تخریب پذیر و خود تجمع گر: رویکرد جدیدی برای بهبود رسانش کورکومین به سلول های سرطانی استخوان و ارائه مدل ریاضی برای سینتیک رهایش دارو

سمیرا نادری نژاد<sup>۱</sup>، فاطمه حقیر السادات<sup>۲</sup>، قاسم عموعابدینی<sup>\*</sup><sup>۱</sup>، علی نادری نژاد<sup>۳</sup>، زهرا اسماعیلی<sup>۴</sup>، عظیم اکبرزاده<sup>۵</sup>

۱. گروه مهندسی بیوتکنولوژی و داروسازی، پردیس دانشکده های فنی، دانشکده مهندسی شیمی، دانشگاه تهران.

۲. گروه مهندسی علوم زیستی، دانشکده علوم و فناوری های نوین، دانشگاه تهران.

۳. گروه مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شریف.

۴. گروه بیوشیمی، دانشگاه پیام نور تفت.

۵. گروه پایلوت بوبیوتکنولوژی، انسیتو پاستور ایران.

### چکیده

**سابقه و هدف:** استئوسارکوما شایع ترین سرطان در بین نوجوانان است. کورکومین اثرهای القای حساسیت به سلول های سرطانی در برابر شیمی درمانی و ضد توموری دارد. در این مطالعه سامانه نیوزومی آهسته رهش حاوی کورکومین برای بهبود خواص ضد سرطانی کورکومین علیه استئوسارکوما را تهیه شده است.

**مواد و روش ها:** وزیکول های نیوزومی آنیونی تهیه شده حاوی ۷۰ درصد توئین و ۳۰ درصد کلسترول و در حضور پلی اتیلن- گلیکول می باشد. نانوذره تهیه شده مشخصه یابی شد و سمیت داروی کورکومین در مقایسه با نیوزوم کورکومین بر روی رده سلولی MG-63 سنجیده شده است. هم چنین مدل سینتیک مناسبی جهت پیش بینی رهایش دارو پیشنهاد شده است.

**یافته ها:** وزیکول های نیوزومی حاوی کورکومین با اندازه ۲۴۲ نانومتر، ۹۵٪ میزان راندمان انکپیسولیشن دارو، پتانسیل زتا -۳۸ میلی ولت و شاخص پراکنده ۱۷٪ می باشد. نانو ذره تهیه شده رهایش کنترل شده دارد و در طی ۹۶ ساعت میزان رهایش دارو ۴۳٪ درصد می باشد. مدل Peppa's بر روی داده های سینتیک رهایش دارو تطابق خوبی را نشان می دهد. نتایج تست سمیت بهبود ۹٪ برابری در کشندگی سلول ها در مقایسه نیوزوم های کورکومین و کورکومین را نشان داد.

**بحث:** قرار گیری کورکومین در نیوزوم می تواند به مشکل ناپایداری نیوزوم در پلاسمما غلبه کند و باعث بهبود حلالیت آن شده است. هم چنین اثرهای ضد سرطانی کورکومین به ویژه در حالت نیوزومی اثبات گردیده است.

**نتیجه گیری:** سامانه نیوزومی حاوی کورکومین آهسته رهش، مونو دیسپرس و با درصد انکپیسولیشن و سایز مناسب می باشد. نتایج حاصل از بررسی شارژ سطحی، آنیونی بودن سامانه حاصل را تایید می کند و در درمان سرطان استخوان قابل استفاده است.

**واژه های کلیدی:** نیوزوم، مدل سازی ریاضی سینتیک رهایش دارو، کورکومین، آب گریز، مشخصه یابی، استئوسارکوما.

### مقدمه

به تشکیل تومور می گردد. امروزه سرطان دومین عامل مرگ و میر انسان ها در جهان می باشد علاوه بر این سرطان عامل بخش زیادی از هزینه های تحمیل شده به فرد برای مراقبت- های پزشکی است (۱، ۱۲). تومور های استخوانی غیر شایع ترین نوع در بین اقسام نئوپلاسمی است. طبق آمار به دست آمده در سال ۱۹۹۶ تقریبا ۱۵۰۰ مورد جدید از تومور بد خیم استخوانی<sup>۱</sup> در آمریکا سالانه گزارش می شود این در حالی است

سرطان رشد و تکثیر خارج از کنترل سلول ها می باشد که منجر

نویسنده مسئول :

گروه مهندسی بیوتکنولوژی و داروسازی، پردیس دانشکده های فنی،  
دانشکده مهندسی شیمی، دانشگاه تهران.

پست الکترونیکی: amoabedini@ut.ac.ir

تاریخ دریافت : ۱۳۹۵/۰۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۱/۱۴

<sup>۱</sup> Sarcoma

مانند اینتگرین (هترو دیمر ab گلیکوپروتئین گیرنده عرض غشا) مهار می‌گردد (۲).

از نظر دارویی نشان داده شده است که کورکومین حتی در دوز بالا ایمن می‌باشد و مانع تکثیر سلول‌های سرطانی می‌شود ولی برای سلول‌های سالم مفید است. همچنین پیشنهاد شده است که ممکن است کورکومین گسترش تومور را به وسیله مسدود کردن مسیرهای انتقال پیام در سلول‌های هدف سرکوب کند. به خوبی دانسته شده است که کورکومین تکثیر چندین سلول تومور را به علت مسدود کردن عامل رو نویسی NFkB مهار می‌کند. کورکومین به دلیل توانایی‌های متمایز kappaB برای مهار رو نویسی فعالیت فاکتور هسته‌ای (NFkB) به عنوان فاکتور رو نویسی متصل شونده به عامل مقاومت به درمان در سلول‌های سرطانی و همچنین مهار رو نویسی فعالیت سه خوش اصلی ناقلين دارو متصل به MDR1 با نامها ATP-binding cassette (ABC) و ABCG2 برای درمان به کار می‌رود و در واقع گفته می‌شود کورکومین خاصیت القا کننده حساسیت به شیمی درمانی را دارد (۱۴).

کورکومین اثرهای القای حساسیت به سلول‌های سرطانی در برابر شیمی درمانی، ضدالتهابی، آنتی‌اکسیدانی، ضد رگزایی، ضدتوموری و ضدمتاستازی دارد.

با وجود این خواص دارویی امیدبخش، کورکومین، به دلیل حلالیت بسیار کم در پلاسمما، پایداری زیستی کم به دلیل متابولیسم سریع و حذف سیستیمیک از بدن و فراهمی زیستی کم هنوز در مراحل بالینی به میزان کمی استفاده می‌شود و جذب کمی در بدن دارد (۱۶). با وجود پتانسیل‌های درمانی گستردۀ کورکومین، استفاده از آن با محدودیت مواجه است. با توجه به این مشکلات، سیستم‌های رسانش دارویی در مقیاس نانو همانند نیوزوم‌ها به دنبال رفع این مشکل هستند. نیوزوم‌ها زیست‌تخریب‌پذیر، غیر ایمنی‌زا، زیست سازگار و غیرسمی (دلیل طبیعت غیر یونی) هستند و قادر به محصور کردن مقدار زیادی از داروهای آبگریز در حجم نسبتاً کمی را دارند. استفاده از نیوزوم‌ها باعث بهبود پایداری و فارماکوکینتیک دارو و به تبع آن، افزایش اثرهای درمانی و کاهش عوارض جانبی دارو می‌گردد. همچنین تهیه، ذخیره سازی و انتقال نیوزوم‌ها ساده و ارزان است (۱۵).

ماندل و همکاران در سال ۲۰۱۳، کورکومین انکپسوله شده در دو سامانه نیوزومی و مایسلی را با هم مقایسه نمودند. آن‌ها سامانه نیوزومی را با فرمول تؤیین ۲۰-کلسترل تهیه نمودند نتایج نشان دادند سامانه نیوزومی بهتر از سامانه مایسلی می-

که بر اساس آمار، ۹۳۰۰۰ مورد جدید از سرطان ریه و ۸۸۰۰۰ مورد جدید سرطان سینه گزارش شده است (۱۷). بنابراین گرچه تومورهای استخوانی از نظر آمار جهانی اهمیت کمتری دارند ولی بیشترین تعداد موارد گزارش شده از سرطان استخوان مربوط به کودکان و نوجوانانی است که اغلب برای درمان رادیوتراپی، شیمی درمانی و عمل جراحی‌های گران و دردناک را تحمل می‌کنند. در بین اقسام مختلف تومورهای استخوانی، استئوسارکوما تومور استخوانی اولیه است که شایع‌ترین نوع سرطان استخوان در بین کودکان و نوجوانان است و به تنها یی مسئول ۲۰ درصد از سرطان‌های استخوان است و براساس آمار ارائه شده توسط کیلینک مایو<sup>۲</sup> پیک سنی گزارش شده برای این سرطان ۱۶ سالگی می‌باشد (۱۸). بر اساس گزارش انجمن تومور عضلانی-اسکلتی<sup>۳</sup> مراحل توموری استئوسارکوما بر اساس چند فاکتور درجه تومور (I: درجه ضعیف، II: درجه قوی)، گسترش تومور (A: داخل استخوانی، B: خارج استخوانی) و حضور متاستاز دور دست (III) تقسیم می‌شود. شایع‌ترین مورد گزارش شده مربوط به مرحله IIB می‌باشد مرحله A- در ۱۰۰ درصد موارد میزان بقای ۵ ساله را نشان داده است. این درحالی است که مرحله II-B در ۴۰ الی ۴۷ درصد موارد میزان بقای ۵ ساله را نشان داده است. در حالی که برای مرحله III صفر درصد میزان زنده مانی ۵ ساله را گزارش کرده است ولی در سال‌های اخیر با بهره‌گیری از تکنیک‌های مختلف درمانی میزان درصد زنده مانی ۵ ساله افزایش یافته است (۴).

علی‌رغم گسترش روزیه روز استئوسارکوما و سایر سرطان‌ها، درمان‌های رایج هزینه هنگفتی را بر دوش بیمار و خانواده‌اش می‌گذارد و با این حال اثربخشی محدودی دارند و علاوه بر این بسیاری از درمان‌ها مانند پرتو درمانی، شیمی درمانی و عمل جراحی زیان‌های روحی و جسمی زیادی وارد می‌کند که کیفیت زندگی فرد را کم می‌کند.

داروی کورکومین توانایی ضد رگزایی در درمان سرطان را دارد. شیوه درمانی به این صورت است که عرضه مواد غذایی و اکسیژن به سلول‌های تومور را با مهار جوانه زنی رگ‌های جدید (عروق تومور) از رگ‌های قبلی را متوقف می‌سازد. در درمان سرطان به شیوه ضد رگزایی، تشکیل عروق تومور به وسیله رسانش انتخابی عوامل قوی سیتوتوکسیک دارویی / ژن به سلول‌های اندوتیال از طریق نشانگرهای مولکولی منحصر به فرد بیش بیان شده در سطح سلول‌های اندوتیال تومور

<sup>2</sup> Mayo Clinic

<sup>3</sup> Musculoskeletal Tumor Society (MSTS)

کشت DMEM (گیبکو، آمریکا) غنی شده با سرم٪ ۱۰ جنبینی گاوی رشد کردند.

### مواد

داروی کورکومین و کلستل از شرکت سیگما (سیگما، آمریکا)، تؤین ۶۰ از شرکت مرک (مرک، آلمان) و پلیاتیلن-گلیکول<sup>۹</sup> ۲۰۰۰ از شرکت لیپوئید (لیپوئید، آلمان) خریداری شدند. سایر مواد شیمیایی و حلال های مورد استفاده در این تحقیق گرید تحقیقاتی بوده اند.

### تهیه نیوزوم های حاوی داروی کورکومین

نیوزم های حاوی کورکومین به روش آبپوشانی لایه نازک حاوی ۰/۰۲۵ گرم تؤین ۰/۰۰۳۲، ۰/۰۰۴۰ گرم کلستل و ۰/۰۰۲۴ پلی-اتیلن گلیکول همراه با ۰/۵ میلی گرم داروی کورکومین تهیه شدند. به طور خلاصه ابتدا سورفتکنت تؤین ۰/۰۰۴۵، کلستل، پلیاتیلن گلیکول و داروی کورکومین در کلروفرم در دمای ۴۵ درجه سانتی گراد بر روی روتاری تبخیر کننده (هايدولف، آلمان) حل شدند و تحت شرایط خلا، فیلم نازک خشک تهیه گردید. به دنبال آن هیدارتہ کردن فیلم نازک با آب استریل طی مدت ۱ ساعت در دمای ۶۵ درجه سانتی گراد انجام گردید. سپس نانو ذرات تهیه شده، نانو ذرات توسط سونیکیت پرایی (ای-کروم-تایوان) به مدت ۳۰ دقیقه کاهش سایز داده شدند (۱۰).

### تعیین راندمان بارگذاری دارو

به منظور جداسازی داروی آزاد کورکومین، نانو ذرات تهیه شده در کیسه دیالیز سلولزی (cut off: 12-14 kDa) به مدت ۲ ساعت در دمای ۴ درجه سلسیوس قرار داده شدند. میزان جذب کورکومین انکپسوله شده به وسیله دستگاه اسپکتروفوتومتر فرابنفش (بی چی اینسترومیت، انگلستان) در طول موج بیشینه کورکومین ۴۲۰ نانومتر، پس از شکستن کردن نیوزم به وسیله محلول ایزوپروپانول (خلوص٪ ۹۹) ثبت شد. جهت ایجاد رابطه ریاضی بین میزان جذب داروی کورکومین و غلظت آن، نمودار استاندارد کورکومین رسم گردید. راندمان انکپولیشن داروی کورکومین توسط رابطه (۱) محاسبه می گردد:

$$\text{راندمان بارگذاری کورکومین} = \frac{\text{مقدار کورکومین محصور شده}}{\text{مقدار کورکومین اولیه}} \times 100$$

(۱)

### تعیین اندازه نانو ذرات، ضریب پراکندگی و پتانسیل زتا

<sup>۹</sup> DSPE-mPEG 2000

تواند تجزیه کورکومین را مهار کند (۱۳). گوپتا و دیکسیت در سال ۲۰۱۱ سامانه لیپوزومی و نیوزمی حاوی کورکومین را به منظور افزایش دسترسی زیستی در پوست مورد بررسی قرار دادند و اثرهای ضد پیری آنتی اکسیدانی را مورد بررسی قرار دادند (۹). هوآنگ و همکاران در سال ۲۰۱۴، کورکومین را در مایسل فسفاتیدیل کولین انکپسوله کردند تا غلظت آن در خون افزایش دهنده و جذب سلولی آن بر رده سلولی هلا<sup>۴</sup> را افزایش یابد (۱۱). دس و کومر در سال ۲۰۱۵، رسانش نیوزم حاوی کورکومین تهیه شده از از سورفکنت های تؤین ۰/۰۰۵<sup>۵</sup> تؤین ۰/۰۶۵<sup>۶</sup> و بريج اس ۱۰<sup>۷</sup>، گلیکومونواستاتارات<sup>۸</sup> برای درمان سرطان پوست مورد بررسی و مشخصه یابی قرار دادند (۵). مدل سازی، یک روش مفید برای درک پدیده ها طی فرآيند-های متفاوت و پيش‌بياني رفتار ماده تحت حالت های مختلف است که ابزاری پيش‌رفته جهت تجزیه و تحليل، تفسير دنيا پيرامون ما است. با كمك مدل سازی اثرهای نا مطلوب فرآيند با داشتن دانش مناسب از چگونگي کنترل سيسitem می تواند بهتر مهار شود. توسعه ابزاری برای شبیه‌سازی پدیده های انتقال جرم به عنوان تابعی از عوامل بيرونی و درونی طی رهایش دارو، پيش‌بياني رفتار دارو حین رهایش، کنترل بهتر فرآيند و رسیدن به كيفيت بالاي محصولات دارويی انکپسوله شده را امكان‌پذير می‌سازد. جهت دست‌يابي به اين هدف، يابيد سينتيك رهایش دارو، مدل سازی گردد تا بتوان روند رهایش دارو را به طور صحيح پيش‌بياني نمود، تا قبل از بررسی دارو در شرایط درون تن از اتلاف زمان و انرژی جلوگیری کند. در اين مطالعه پس از آماده سازی سامانه نیوزمی آهسته رهش و مشخصه یابي سامانه، سينتيك رهایش سامانه نیوزمی حاوی داروي کورکومين بررسی شده است. همچنین در ادامه مدل رياضي سينتيك رهایش دارو را معرفی شده است. همچنین به منظور بررسی اثر ضدسرطاني نانوذره تهیه شده سمیت نانوسامانه بر روی رده سلولی استئوسارکوما بررسی شده است.

### روش کار

#### رده سلولی و محیط کشت

سلول های MG-63 از انسټیتو پاستور ایران (تهران، ایران) تهیه شدند. سلول ها در انکوباتور در دمای ۳۷ °C تحت اتمسفر ۵ درصد کربن دی اکسید و هوای مرطوب در محیط

<sup>4</sup> HeLa

<sup>5</sup> Tween 60

<sup>6</sup> Tween 65

<sup>7</sup> Brij S10

<sup>8</sup> Glycerylmonostearate

$$R^2 = 1 - \frac{\sum_{i=1}^N (Release(\%) exp, i - Release(\%) pre, i)^2}{\sum_{i=1}^N (Release(\%) exp - Release(\%) exp, i)^2}$$

رابطه (۵)

در روابط بالا N تعداد مشاهده ها، Z تعداد ثابت مدل و  $i$  اومین داده می باشد.

### تعیین سمیت سلولی

سمیت سلولی با روش MTT برای فرمولاسیون مطالعه شده به کار گرفته شد (۷). به منظور اندازه گیری سمیت، سلول های MG-63 استئو سارکوما به طور جدالگانه با غلظت  $10^4$  در هر چاهک در پلیت ۹۶ تایی به مدت ۲۴ ساعت کشت داده شدند. سپس سلول ها با حجم یکسانی از محیط کشت تازه تیمار شدند (حجم یکسانی از محیط کشت تازه اضافه شد) و غلظت های متفاوتی از داروی کور کومین آزاد و نیوزوم حاوی کور کومین  $12/5$ ،  $25$  و  $50$  میکرو گرم بر میلی لیتر) به صورت چهار بار تکرار در چاهک ها تزریق شدند. پس از آن مجددا به مدت ۷۲ ساعت در انکوباتور قرار گرفت. سپس میزان  $20$  میکرو لیتر محلول MTT با غلظت  $5$  میلی گرم بر میلی لیتر به هر چاک اضافه شد و به مدت  $3$  ساعت انکوبه شدند. بعد از آن مایع رویی خارج شد و به منظور حل کردن کریستال های فور مازون  $180$  میکرو لیتر DMSO اضافه گردید. جذب در طول موج  $570$  نانومتر با استفاده از اسپکترو فوتومتر میکرو پلیت اپوک (بایوتک، آمریکا) ثبت گردید.

### آزمون آماری

آنالیز رگرسیون غیر خطی توسط نرم افزار متلب صورت گرفت. همه آزمایش ها به صورت سه بار تکرار انجام شد. انحراف معیار t-test نتایج سنجیده شد و سطح معنی داری نتایج با آزمون تعیین شد.

### نتایج و بحث

### اندازه نانو ذرات نیوزمی، شاخص پراکندگی و پتانسیل زتا

نتایج گزارش شده در تصویر ۱ حاکی از این است نانو ذرات تهیه شده کمابیش در سایز  $242$  نانومتر در مود تعداد می باشد، شاخص پراکندگی  $0/17$  می باشد. مقدار عددی کوچک شاخص پراکندگی بیانگر این مسئله است که نانو ذرات تهیه شده به صورت مونو دیسپرس و همگن می باشند و هیچ گونه تجمعی در بین نانو ذرات وجود ندارد. همچنین پتانسیل زتا (تصویر ۲) نانو ذرات  $-38$  میلی ولت که حاکی از این مسئله

سایز هیدرودینامیکی و شارژ سطحی نیوزم به وسیله تکنیک پراکندگی لیزری دینامیکی (دستگاه دی ال اس. زتا- نانوسایزر، ورسترشایر، انگلستان) تعیین گردید. نور افتراقی در دمای اتاق در زاویه  $90$  درجه شناسایی گردید. نمونه مورد استفاده به صورت رقیق شده در غلظت  $0/1\text{mg/ml}$  گردید (۱۰) و بلا فاصله پس از آماده سازی اندازه گیری صورت گرفت. همه اندازه گیری ها  $4$  مرتبه صورت گرفت و میانگین نتایج گزارش گردید. همچنین میانگین شاخص پراکندگی برای نیوزم ها تعیین شد.

### بررسی پروفایل رهایش داروی کور کومین

بررسی رهایش داروی کور کومین از سامانه نیوزمی توسط روش کیسه دیالیز صورت گرفت. در این روش مقدار مشخصی از نیوزم حاوی کور کومین در کیسه دیالیز ریخته شد و در مجاورت بافر PBS در دمای  $37$  درجه سانتی گراد  $pH=7/4$  به مدت  $96$  ساعت قرار گرفت و در فواصل زمانی مشخص، میزان داروی رها شده از کیسه دیالیز توسط دستگاه اسپکترو فوتومتر فرابنفش خوانده شد.

### مدل پیش بینی کننده سینتیک رهایش دارو

رهایش دارو از سامانه نیوزمی توسط رابطه (۲) به دست می آید:

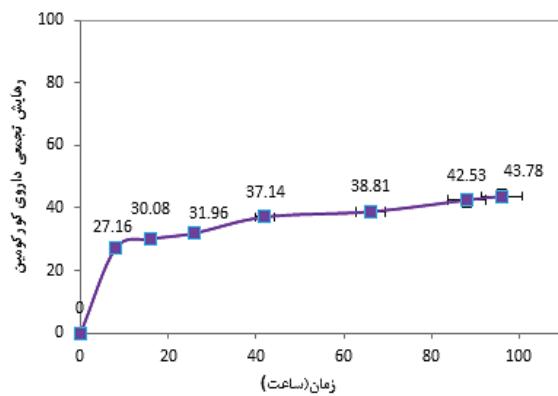
$$\text{رابطه (۲)} \quad \frac{\text{میزان تجمعی دارو رها شده در هر زمان}}{\text{میزان اولیه دارو}} = \text{رهایش}$$

میزان رهایش دارو به وسیله مدل ریاضی شبیه تجربی به نام مدل Peppa می تواند تخمین زده شود (۳، ۸) که در رابطه معرفی شده است:

$$\text{رابطه (۳)} \quad k t^n = \text{رهایش}$$

آنالیز رگرسیون غیر خطی توسط نرم افزار متلب صورت گرفت تا داده های تجربی با مدل Peppa برازش شود. برای بررسی کیفیت فیتنینگ داده ها ریشه میانگین مربعات خطا (RMSE) و  $R^2$  استفاده گردید. هر چقدر میزان  $R^2$  بالاتر باشد و کمتر باشد، داده ها بهتر با مدل تطابق دارند، روابط (۴) و (۵):

$$\text{رابطه (۴)} \quad RMSE = \left[ \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (Release(\%)pre, i - Release(\%)exp, i)^2 \right]^{1/2}$$



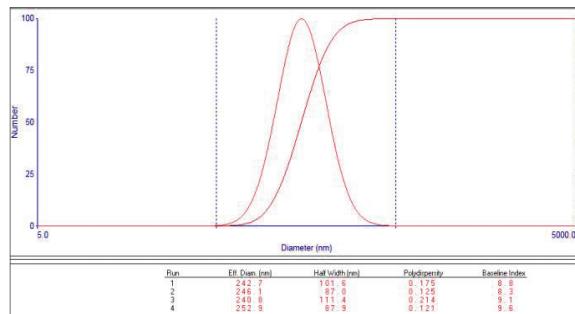
تصویر ۳: پروفایل رهایش کورکومین از سامانه نیوزومی در PBS در دمای pH= ۷/۴ درجه سانتی گراد و ۳۷

بررسی برآذش مدل مذکور بر روی داده های تجربی نشان می دهد  $R^2$  و RMSE مدل به ترتیب  $0.87$  و  $0.9966$  می باشد که تطابق خوب با داده های تجربی را نشان می دهد. همچنین ضرائب و توابع مدل به ترتیب برای  $n$  و  $k$   $0.1979$  و  $0.43$  می باشند. از آنجایی که ضریب  $n$  کمتر از  $0.5$  می باشد بنابراین رهایش داروی کورکومین از سامانه نیوزومی از قانون فیک پیروی می کند (۸).

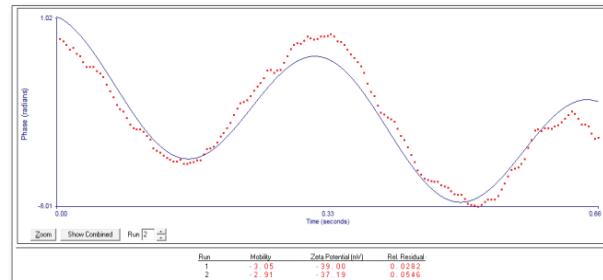
### بررسی سمیت سلولی

سمیت نانو ذرات نیوزومی بدون دارو، داروی آزاد کورکومین و نانو ذرات همراه با کورکومین بر روی رده سلولی استئوسارکوما MG-63 به مدت ۷۲ ساعت بررسی شد (تصویر ۴). همان طور که از نتایج بر می آید نانو ذرات همراه با دارو سمیت بیشتری دارند و به طور مؤثرتری در از بین بردن سلول های سرطانی عمل کرده اند. این مسأله به دلیل آهسته رهش بودن سامانه طراحی شده است که منجر به افزایش سمیت داروی کورکومین شده است. بر این اساس داروی کورکومین با کپسوله شدن ضمن افزایش حلalit در پلاسماء، کاهش متابولیسم کبدی و افزایش دسترسی زیستی، سمیت آن افزایش یافته است. این نتیجه با نتیجه سایر پژوهشگران هم خوانی دارد (۶). همچنین IC<sub>50</sub> داروی کورکومین آزاد ۵۰ میکروگرم بر میلی لیتر و داروی کورکومین محصور شده ۲۵ میکروگرم بر میلی لیتر می باشد که کاهش قابل توجهی را نشان می دهد. براساس نتایج همچنین یافت می شود که نانوذره بدون دارو سمیت ناچیزی دارد.

می باشد که نانو ذرات تهیه شده آنیونی می باشد که سمیت کمتری برای سلول را ایجاد می کند (۷).



تصویر ۱: سایز نانو ذرات سنتز شده حاوی دارو



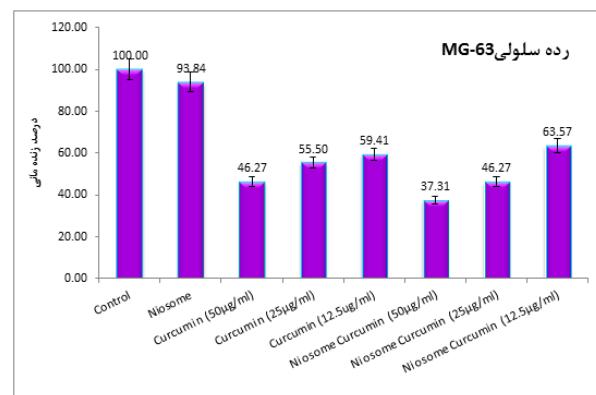
تصویر ۲: پتانسیل زتا نانو ذرات سنتز شده حاوی دارو

## تعیین راندمان بارگذاری نانو نیوزوم حاوی کورکومین

پس از تهیه نمونه های نیوزومی کورکومین، دیواره نیوزومی محصور کننده دارو توسط ایزوپروپر انول شکسته شد و میزان جذب نور توسط کورکومین در ۴۲۰ نانومتر محاسبه گردید. این بررسی با چهار بار تکرار صورت گرفت. میانگین درصد انکپسولیشن کورکومین در سامانه نیوزومی ۹۵/۲ درصد محاسبه گردید.

### بررسی سنتیک رهایش کورکومین از نانو نیوزوم

پس از بررسی پروفایل رهایش دارو در زمان های مختلف طی ۹۶ ساعت، نتایج حاکی از این است سامانه نیوزومی تهیه شده حاوی داروی کورکومین آهسته رهش می باشد و پس از گذر ۹۶ ساعت ۴۳/۸۷ درصد از کورکومین از سامانه رها می شود. تصویر ۳، پروفایل رهایش داروی کورکومین در آب در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد را نشان می دهد.



تصویر ۴: مقایسه درصد زنده‌مانی با کورکومین آزاد و کورکومین کپسول شده.

## نتیجه گیری

نتایج موفقیت‌آمیز پژوهش حاضر، سامانه نیوزمی حاوی کورکومین را پیشنهاد می‌دهد که آهسته رهش و با درصد انکپسولیشن و سایز مناسب می‌باشد. نتایج حاصل از بررسی شارژ سطحی، آنیونی بودن سامانه حاصل را تایید می‌کند. هم‌چنین نانو ذرات تهیه شده به صورت مونو دیسپرس می‌باشند. پس از بررسی داده‌های تجربی پروفایل رهایش دارو، داده‌ها با مدل سینتیکی مناسبی برازش شد. نتایج حاصل از برازش نشان دهنده این است که مدل سینتیکی به خوبی می‌تواند داده‌ها را پیش‌بینی کنند. هم‌چنین نتایج سمیت نشان می‌دهد که سامانه همراه با دارو در کشتن سلول‌ها موثرتر عمل کرده است.

## سپاسگزاری

از سرکار خانم فاطمه حکیمیان، پژوهشگر مرکز بیوفیزیک و بیوشیمی دانشگاه تهران جهت همکاری‌های علمی تقدیر و تشکر می‌گردد. از سرکار خانم فاطمه منتظری مرکز سقط مکرر، موسسه علوم تولید مثل، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوqi یزد جهت همکاری‌های علمی تشکر می‌گردد.

## منابع

1. Azodi, M.Z., Ardestani, H., Dolat, E., Mousavi, M., Fayazfar, S., Shadloo, A., 2012. Breast cancer: Genetics, risk factors, molecular pathology and treatment. *J. Paramed. Sci.* 4.
2. Barui, S., Saha, S., Mondal, G., Haseena, S., Chaudhuri, A., 2014. Simultaneous delivery of doxorubicin and curcumin encapsulated in liposomes of pegylated RGDK-lipopeptide to tumor vasculature. *Biomaterials* 35, 1643–1656.
3. Blazek-Welsh, A.I., Rhodes, D.G., 2001. SEM imaging predicts quality of niosomes from maltodextrin-based proniosomes. *Pharm. Res.* 18, 656–661.
4. Clark, J.C.M., Dass, C.R., Choong, P.F.M., 2008. A review of clinical and molecular prognostic factors in osteosarcoma. *J. Cancer Res. Clin. Oncol.* 134, 281–297.
5. Das, M.K., Kumar, R., 2015. Development of Curcumin nanoniosomes for skin cancer chemoprevention. *Int. J. ChemTech Res.* 7, 747–754.
6. Dhule, S.S., Penfornis, P., Frazier, T., Walker, R., Feldman, J., Tan, G., He, J., Alb, A., John, V., Pochampally, R., 2012. Curcumin-loaded  $\gamma$ -cyclodextrin liposomal nanoparticles as delivery vehicles for osteosarcoma. *Nanomedicine Nanotechnology, Biol. Med.* 8, 440–451. doi:10.1016/j.nano.2011.07.011
7. Haghitalsadat, F., Amoabediny, G., Sheikhha, M.H., Forouzanfar, T., Mohammadnejad Arough, J., Helder, M.N., Zandieh-Doulabi, B., 2016. A novel approach on drug delivery: Investigation of new nano-formulation of liposomal doxorubicin and biological evaluation of entrapped doxorubicin on various osteosarcomas cell lines. *Cell J.*
8. Haghitalsadat, F., Amoabediny, G., Helder, M.N., Naderinezhad, S., Sheikhha, M.H., Forouzanfar, T., Zandieh-Doulabi, B., 2017. A comprehensive mathematical model of drug release kinetics from liposomes, derived from optimization studies of cationic pegylated liposomal doxorubicin formulations for drug-gene delivery. *Artif Cells Nanomed Biotechnol.*
9. Gupta, N.K., Dixit, V.K., 2011. Development and evaluation of vesicular system for curcumin delivery. *Arch. Dermatol. Res.* 303, 89–101.
10. Haghitalsadat, F., Amoabediny, G., Sheikhha, M.H., Zandieh-doulabi, B., Naderinezhad, S., Helder, M., 2017. New liposomal doxorubicin nanoformulation for osteosarcoma : Drug release kinetic study based on thermo and pH sensitivity. *CHEM BIOL DRUG DES.*
11. Huang, L., Cai, M., Xie, X., Chen, Y., Luo, X., 2014. Uptake enhancement of curcumin encapsulated into phosphatidylcholine-shielding micelles by cancer cells. *J. Biomater. Sci. Polym. Ed.* 25, 1407–1424.
12. Lamm, A.F., Elaimy, A.L., Mackay, A.R., Fairbanks, R.K., Demakas, J.J., Cooke, B.S., Lee, C.M., Taylor, B.S., Lamoreaux, W.T., 2012. Long-term survival of a patient with brainstem and recurrent brain metastasis from stage IV nonsmall cell lung cancer treated with multiple gamma knife radiosurgeries and craniotomies: A case report and review of the literature. *Case Rep. Oncol. Med.* 2012.
13. Mandal, S., Banerjee, C., Ghosh, S., Kuchlyan, J., Sarkar, N., 2013. Modulation of the photophysical properties of curcumin in nonionic surfactant (Tween-20) forming micelles and niosomes: a comparative study of different microenvironments. *J. Phys. Chem. B* 117, 6957–6968.
14. Misra, R., Sahoo, S.K., 2011. Coformulation of doxorubicin and curcumin in poly (D, L-lactide-co-glycolide) nanoparticles suppresses the development of multidrug resistance in

- K562 cells. Mol. Pharm. 8, 852–866.
- 15. Sahin, N.O., 2007. Niosomes as nanocarrier systems, in: Nanomaterials and Nanosystems for Biomedical Applications. Springer, pp. 67–81.
  - 16. Sahu, A., Bora, U., Kasoju, N., Goswami, P., 2008. Synthesis of novel biodegradable and self-assembling methoxy poly (ethylene glycol)–palmitate nanocarrier for curcumin delivery to cancer cells. Acta Biomater. 4, 1752–1761.
  - 17. Ta, H.T., Dass, C.R., Choong, P.F.M., Dunstan, D.E., 2009. Osteosarcoma treatment: state of the art. Cancer Metastasis Rev. 28, 247–263.
  - 18. Wolf, R.E., Enneking, W.F., 1996. The staging and surgery of musculoskeletal neoplasms. Orthop. Clin. North Am. 27, 473–481.